

7. HODINA SMRTI

Evanjelium podľa Jána 19, 28-30

Potom, keďže Ježiš vedel, že je už všetko dokonané, povedal, aby sa splnilo Písmo: Som smädný! Bola tam nádoba plná octu. Nastokli teda špongiu nasiaknutú octom na yzopovú palicu a podali mu ju k ústam. Keď Ježiš okúsil ocot, povedal: Je dokonané! Naklonil hlavu a odovzdal ducha.

Na našom siedmom zastavení nám evanjelista Ján píše smútočné oznámenie. Keď Ježiš okúsil ocot, povedal: Dokonané. A nakloniac hlavu dokonca.

Keď čítame podobné smútočné oznámenie, v duchu si premietneme celý život zosnulého, mysl'ou nám prebehne všetko, čo sme s ním prežili. Spomenieme si na jeho gestá, skutky, pripomenieme si jeho dobre známe slová. Pred očami sa nám odvinie celý jeho život.

Všetko, čo sme s ním zažili, sa zrazu stáva živým, prítomným, akoby sa to stalo teraz. Vážnosť tohto okamihu spôsobí, že celý jeho život nadobudne na svojej váhe, zrazu mnohé pochopíme. Naplňuje nás nielen súciti, ale aj láska, pochopenie súvislostí jeho života, jeho zmysel a ovocie práce, celé životné dielo zosnulého. Sme citovo vnímavejší, prístupnejší otázkam pomínutelnosti a večnosti.

Odhaľujeme krehkosť ľudského bytia a hľadáme konečný cieľ svojej existencie. Čo všetko sa nám len premieta pred duchovnými očami - pri smútočnom oznámení blízkeho človeka, a o čo viac platí keď na kríži zomiera, dokonáva Syn Boží.

Alebo sme jednoducho len ticho. Vážnosť a váha okamihu dolieha na nás bez myšlienok a tichom. Čakáme odpovede. Vystáva obvyklá otázka: Prečo? A Boh odpovedá. Počujeme ho?

Odpoveď nám dal svojim učením, životom a dielom Ježiš Kristus, vedome sa pripravujúc na túto chvíľu. Pripravoval svoje okolie, svojich učeníkov, ktorí spočiatku nechápali a museli zažiť veľkonočné udalosti, aby sa ich viera vyformovala na takú, akú ju chcel mať Hospodin. Ich chápanie vychované tradičnými mesiášskymi očakávaniami svojej doby muselo byť od základov otrasené a zmenené na spasiteľnú vieru, na tú našu kresťanskú.

"Otče, do tvojich rúk odovzdam svojho ducha". Po týchto slovách Mesiáš /podľa Lukáša/ skončil. Bolo to jedno zo siedmich posledných Božích slov na kríži. Úžasné slová i pre živého kresťana, treba sa nám odovzdať do rúk Božích, jeho zmluve s nami i zákonu. Odovzdať mu svojho ducha. Neprijímať pochybného ducha doby, svetského ducha a ducha poblúdených populárnych trendov, životných orientácií, ale prijímať čistého ducha Božej milosti a lásky.

Táto ťažko chápaná a prijímaná Božia láska dokonáva svoj plán na Golgote. Postupne sa završuje plán spásy nášho Stvoriteľa. Jeho láska ide za hriešnym človekom v osobe Jeho Syna Ježiša Krista, jeho plán zahŕňa aj agóniu i úzkosť Ježišovu pred smrťou, ktorý bral na seba všetky ťažoby ľudskej existencie.

Dušu mal na smrť smutnú, ale neustále si uvedomoval, prečo prišiel na svet. Nesnažil sa preto vyhnúť krížu, i keď takú možnosť potenciálne mal. Také niečo dokáže podstúpiť len

nesmierne veľká Božia láska, ktorá môže byť i v nás. Možno aj poznáme takého človeka, či už z histórie, alebo aktuálnej súčasnosti.

Dať seba za obeť druhým. Pán vedel, že pre vieru v neho mnohí dôjdu spasenia.

Preciťujeme vážnosť tejto chvíle. Tak, ako sa podľa svedectva evanjelií chvela celá vtedy známa zem následkom utrpenia a smrti Božieho Syna v duchovnom zmysle, tak sme očitými svedkami, že i v tejto našej súčasnej dobe sa chveje naša planéta, tentoraz však pre nedozerne následky ľudskej činnosti.

Smútočné oznámenie o smrti Ježiša Krista nás teda zároveň uvádza do Božieho plánu, ktorý má pre nás pokračovanie. Nevyžaruje beznádej, že sa všetko skončilo, ale obsahuje dramatické vyvrcholenie, riešenie do budúcnosti.

Boh nám dal napísať knihu, Bibliu, Písmo sväté, udalosti, ktoré vrcholia tragicky, ale prinášajú konečné riešenie víťazné. Mesiáš dokončil svoju pozemskú púť, aby zahájil púť nebeskú.

Keď zomrie nám blízky človek, hovoríme, že ho odprevadíme na jeho poslednej ceste. V prípade Božieho Syna je nám oznamované, že sa začína niečo nové, smrť na Golgote nie je posledná stanica jeho cesty. To bude On, ktorý nás bude sprevádzať po našich cestách, bude sa nám odhaľovať v našich životných epizódach, ako emauzským učeníkom.

Toto je okamih smútku. Výsledok hriešnej ľudskej činnosti, avšak je zahrnutý do Božieho predzvedenia. Boh vedel, čo sa stane, ináč by nebol Bohom, a Ježiš prišiel pre túto chvíľu.

Dnes smútíme. Pre pandémiu sme zatvorení vo svojich obydlíach, domovoch, sme zastavení, priam donútení, aby sme sa zamýšľali nad svojou existenciou a prehodnotili svoje životy. Behom krátkeho času, do nedele, budeme musieť pochopiť, prečo musel Ježiš Kristus zomrieť. Po smútočnom oznámení nám Boh píše list na stránkach Biblie, že všetko má svoj čas, všetko má určenú chvíľu, aj každé dianie pod nebom. Je čas truchliť, i čas radovať sa.

Aký čas je teraz? Väčšinou sa ponáhľame a hovoríme, že nemáme čas. Teraz sme získali čas v karanténach. Boh nám niečo hovorí. Kto má uši, nech počuje, kto má oči, nech vidí.

V okamžiku Ježišovej smrti sa rodí nový povolaný ľud - kresťanstvo. Z vody a krvi, tryskajúce z jeho prebodnutého boku, vzniká cirkev, i keď hriešna ale vykúpená touto smrťou, obnovovaná vodou krstu a posilňovaná Večerou Pána, či Eucharistiou.

Cirkev slávi Pánovo utrpenie a smrť s istotou, že kríž nie je víťazstvom temnôt, ale vedie náš pohľad do budúcnosti, do večnosti. Jánovo evanjelium vyzdvihuje pohľad viery, keď o Ježišovi hovorí ako o kráľovi, ktorý si jasne uvedomuje, čo sa deje, má situáciu pod kontrolou a určuje sled udalostí. On má svoju hodinu, ktorá práve nastala: je to hodina utrpenia, ale aj slávy. Amen.

Modlime sa: Kriste, keď si rozpínal svoje ruky na kríži, naplnil si celý svet láskou a nehou Boha Otca. Svet ťa neprijal a zotrval v hriechu. My ti chceme spievať víťaznú pieseň,

pretože u teba máme odpustenie hriechov a účinnú pomoc pre naše životy. Daj, nech máme účasť na tvojom utrpení a smrti, aby sme spolu s tebou mohli prísť ku sláve vzkriesenia.

Amen.

Mgr. Róbert Kováts, farár Cirkvi československej husitskej